

Resultaten Niercheck

Campagne 'STOP beginnende nierziekte' succesvol

De campagne 'STOP beginnende nierziekte' van de Nierstichting is zeer succesvol verlopen en de doelstellingen zijn ruimschoots gehaald. Dit concludeert de Nierstichting op basis van de evaluatie van het Nederlands instituut voor onderzoek van de gezondheidszorg (NIVEL). Deze evaluatie is gebaseerd op enquêtes onder huisartsen, het Consumentenpanel Gezondheidszorg en 100.000 aanvragers van de Niercheck.

Opsporingsresultaten

Binnen een jaar hebben ruim 1,2 miljoen Nederlanders de Niercheck aangevraagd en hebben huisartsen zo'n 3.400 mensen met teveel eiwit in de urine opgespoord. Deze mensen hebben een risico op versnelde nierfunctieachteruitgang en daarmee op het ontwikkelen van chronische nierinsufficiëntie. Via vroege opsporing - indien nodig gevolgd door leefstijladvies en behandeling - is het optreden daarvan af te remmen of te voorkomen. Daarnaast zijn naar schatting 2.000 nieuwe gevallen van hypertensie of diabetes vastgesteld, belangrijke risicofactoren voor het ontwikkelen van nierschade en chronische nierinsufficiëntie.

Gemiddeld bezochten 9 mensen per praktijk naar aanleiding van de campagne hun huisarts. Een kleine 4% van deze mensen werd door de huisarts doorverwezen naar een medisch specialist. Bij personen met een sterk positieve Niercheck herhaalde de huisarts in 70% van de gevallen de test en/of vroeg een urineonderzoek aan. De Nierstichting concludeert dat met de Niercheck een belangrijke voorselectie gemaakt kan worden om mensen met verborgen nierschade actief op te sporen.

Aanvullende resultaten

Naast het opsporen van mensen met een verhoogd risico op chronisch nierfalen had de campagne een meer 'zachte' doelstelling: mensen bewust maken van het risico van verborgen nierschade en de mogelijkheid dit op te sporen door te testen op macroalbuminurie. Uit de NIVEL-enquêtes blijken op dit vlak goede resultaten te zijn geboekt. Zeker 6 van de 10 Nederlanders waren op de hoogte van de campagne, 95% vond de campagne zinvol en is blij de Niercheck te hebben gedaan. Zo'n 12% van de respondenten zegt n.a.v. de Niercheck gezonder te zijn gaan leven; dit was ook het geval als ze een gunstige uitslag hadden.

Uit het NIVEL onderzoek onder huisartsen blijkt dat 98 procent van hen bekend is met de Niercheck, 27% door de campagne alerter is geworden op de opsporing van nierziekten en 15% door de campagne vaker laboratoriumonderzoek doet om de nierfunctie te controleren.

Verdere verbetering inzet Niercheck

De belangrijkste verbeterpunten betreffen niet de Niercheck zelf, maar het gebruik ervan. Van de 100.000 respondenten op de enquête geeft 20% aan met de Niercheck positief te hebben getest op eiwit in de urine. Gezien de incidentie van macroalbuminurie in Nederland wijst dit op een te hoog percentage vals positieve testuitslagen. Er zijn aanwijzingen dat het fout aflezen van de uitslag bij kunstlicht - in plaats van daglicht - hierbij een grote rol speelt. Dit wordt verder onderzocht. In ieder

geval wijst de Nierstichting vanaf nu nog nadrukkelijker op het belang van aflezen bij daglicht. Opvallend is dat slechts een kwart van de respondenten met een positieve Niercheck naar de huisarts is gegaan. Ook in die zin kunnen de resultaten verder verbeteren.

Vervolg Niercheck

In mei 2008 is besloten niet door te gaan met de verdere ontwikkeling en uitgifte van de Niercheck. Het uitgeven van de Niercheck en de voorlichtingscampagne '*STOP beginnende nierziekte*' hadden tot doel om de Nederlandse bevolking en professionals ervan bewust te maken dat eiwit in de urine een belangrijke aanwijzing is van verborgen nierschade. Verder was het doel om daadwerkelijk een start te maken met het opsporen van mensen met verborgen nierschade. Op beide doelen is grote vooruitgang geboekt. Naast de opsporing van ruim 5.000 mensen met verborgen nierschade of risico daarop, is er nu op vele fronten aandacht voor preventie van nierziekten.

Mede door de Niercheck is de Nierstichting via het programma 'LekkerLangLeven' met het Diabetesfonds en de Hartstichting betrokken bij de ontwikkeling van het Preventieconsult. Met het preventieconsult gaan huisartsen zich systematisch en actief opstellen ten aanzien van het eerder opsporen en behandelen van mensen met een hoog risico op nierziekten, diabetes en hart- en vaatziekten. Via de CheckStandaard van het programma 'LekkerLangLeven' worden bovendien handvatten ontwikkeld voor andere aanbieders die een bijdrage willen leveren aan de vroegtijdige opsporing van de drie ziektes. Ten slotte zullen huisartsen en nefrologen in opdracht van de Nierstichting met duidelijke afspraken komen voor de preventie en diagnostiek van chronisch nierfalen.

De Nierstichting wil deze kansrijke ontwikkelingen volop steunen. Het verder ontwikkelen en aanbieden van de Niercheck is daarbij niet langer doelmatig.